

Energinet A/S
Att. Tobias Mosgaard Sømod

Miljøvurdering og Plan
J.nr. 2023-18842
Ref. Kafje/Nigwh
Dato. 11. december 2024

Udtalelse om afgrænsning af indholdet i miljøkonsekvensrapporten for udvidelse af Trige højspændingsstation

Indhold

1. Om udtalelsen	2
2. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten.....	2
3. Projektbeskrivelse og beliggenhed	3
4. Idéfase og høringen af berørte myndigheder	7
5. Vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Espoo).....	12
6. Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten	12
Særligt om kumulative forhold	13

1. Om udtalelsen

Denne udtalelse fastlægger i henhold til § 23, stk. 1 i miljøvurderingsloven¹, hvor omfattende og detaljerede oplysninger miljøkonsekvensrapporten for Udvidelsen af Trige højspændingsstation skal indeholde med henblik på, at Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø – SGAV (som tidligere var en del af Miljøstyrelsen) samlet kan vurdere anlæggets miljømæssige konsekvenser og på et oplyst grundlag træffe afgørelse om § 25-tilladelse (VVM).

Afgrænsningsudtalelsen er baseret på bygherres projektbeskrivelse. Emner der skal indgå i miljøkonsekvensrapporten beskrives ikke i denne udtalelse. Udtalelsen beskriver uddybende de miljømener, hvor det vurderes, at en væsentlig påvirkning kan udelukkes, samt en vurdering af hvorfor emnet ikke skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.

SGAV er myndighed for miljøvurderingsprocessen, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 3, stk. 1, nr. 2², idet Energinet er bygherre for projektet. Projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 3c "*Transport af elektricitet gennem luftledninger, jordkabler dimensioneret til spændinger over 100 kV, samt tilhørende stationsanlæg, dog undtaget elkabler på søterritoriet (projekter som ikke er omfattet af bilag 1)*". Energinet har som bygherre jf. § 18, stk. 2 i miljøvurderingsloven anmodet SGAV om, at projektet skal undergå en miljøvurdering. Kravet om miljøvurdering indebærer, at projektet først kan realiseres, når SGAV har gennemgået bygherres miljøkonsekvensrapport i henhold til miljøvurderingslovens § 24, stk. 1, og offentligheden og berørte myndigheder har haft mulighed for at fremkomme med kommentarer hertil, jf. miljøvurderingslovens § 24, stk. 2, samt at SGAV har udstedt en tilladelse til projektet, jf. lovens § 25, stk. 1.

2. Lovkrav til indholdet af miljøkonsekvensrapporten

Miljøkonsekvensrapporten udarbejdes således, at den opfylder kravene efter miljøvurderingslovens § 20, stk. 1-6 og bilag 7.

Afgrænsningsudtalelsen er udarbejdet på baggrund af sagens oplysninger, bemærkninger fra offentligheden og andre myndigheder i idefasen samt SGAVs faglige viden og erfaringer om potentielle miljøpåvirkninger fra lignende projekter.

Udtalelsen skal tages op til revision, hvis bygherre foretager ændringer i projektet, som bevirker, at nye oplysninger bør indgå i miljøkonsekvensrapporten, eller hvis der skulle tilgå SGAV eller bygherre nye væsentlige oplysninger, som kan påvirke miljøvurderingen.

Forholdet til anden lovgivning og planlægning skal indgå i miljøkonsekvensrapporten. Projektet kan ikke rummes inden for gældende planlægning for området, og der skal derfor tilvejebringes en ny lokalplan og kommuneplantillæg, før projektet kan realiseres. Aarhus Kommune tilvejebringer således en ny lokalplan og kommuneplantillæg med tilhørende miljøvurdering for projektområdet ved Station Trige, der skal vedtages, før der kan gives en tilladelse til projektet efter miljøvurderingsloven.

¹ LBK nr 4 af 03/01/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

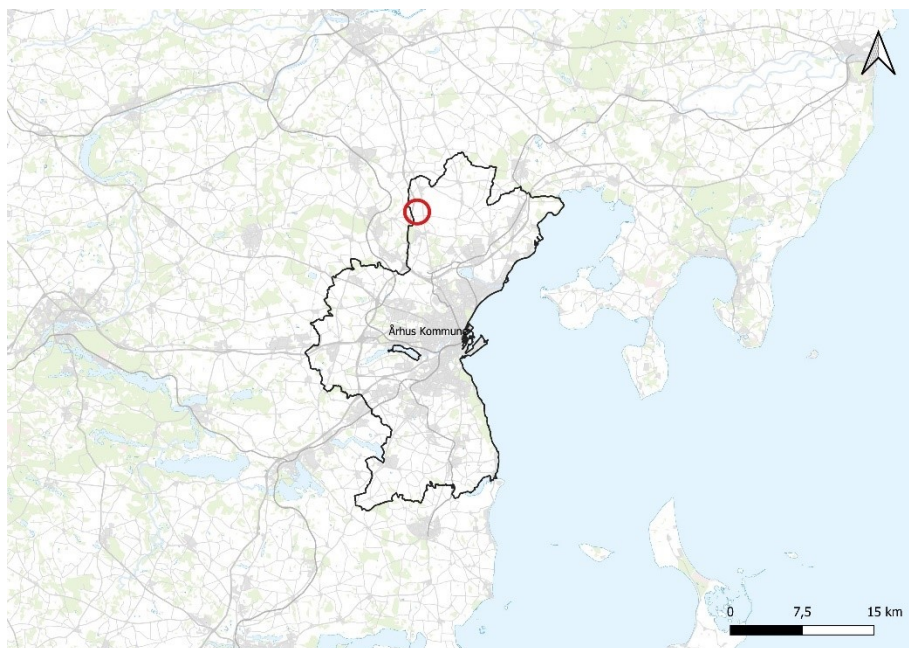
² BEK nr. 806 af 14/06/2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

3. Projektbeskrivelse og beliggenhed

Baggrunden for projektet er at fremtidssikre Energinets højspændingsstation ved Trige i Aarhus Kommune, da den ligger som et strategisk knudepunkt i det overordnede el-net. Stationsudvidelsen vil bidrage til en langsigtet, strategisk udvikling af transmissionsnettet i området og på landsplan.

Udvidelsen er blandt andet nødvendig for at imødekomme yderligere forbrug og vedvarende energiproduktion i området som for eksempel solcelleanlæg og vindmøller, ligesom det øger muligheden for etablering af anlæg, hvor strøm udnyttes til at fremstille brint (Power-to-X-anlæg).

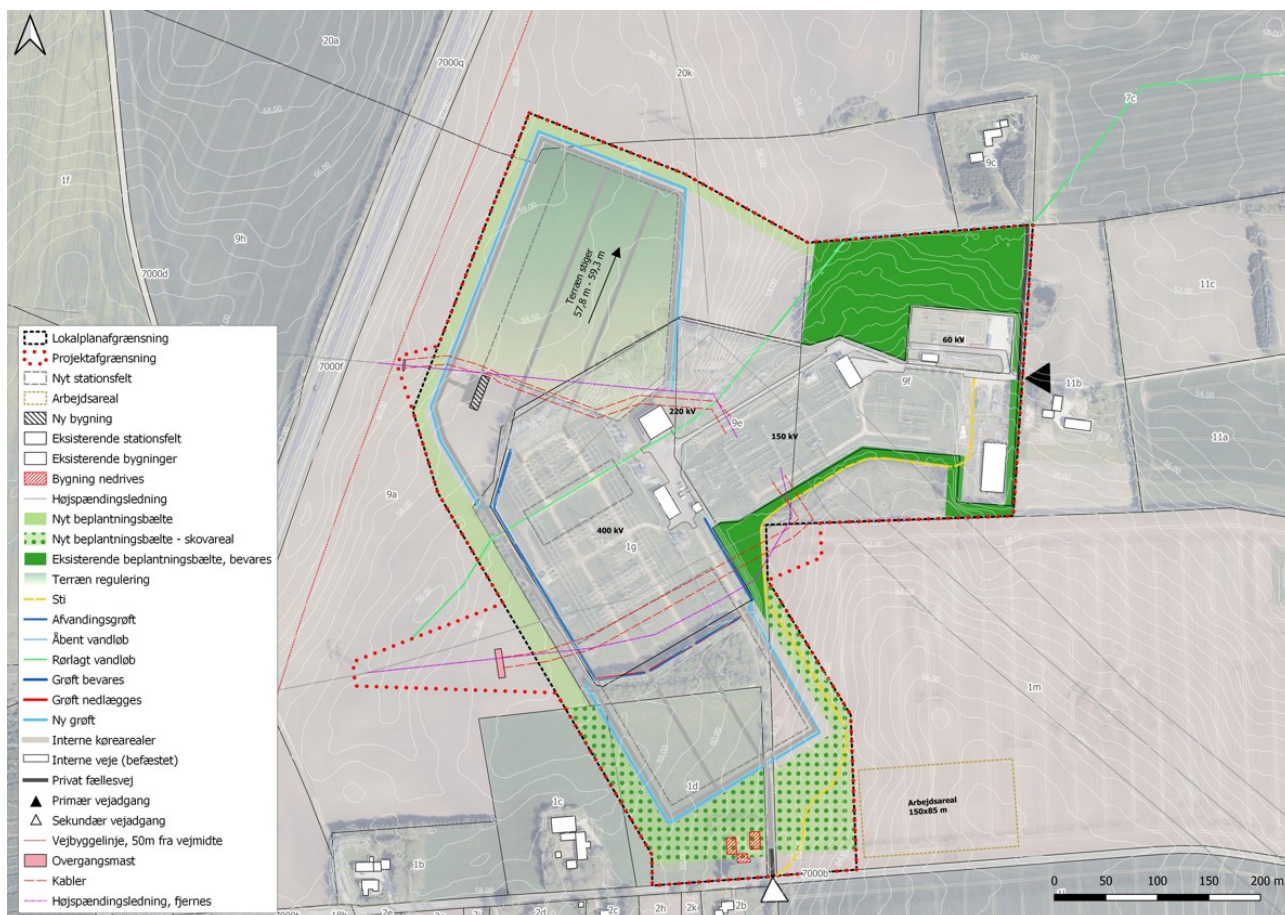
Projektområdet omfatter matrikel nummer 9e, 9f og 9i Hæst By, Trige og del af matrikel nummer: 9a, 1g, 1d, 1c, 1m Hæst By, Trige og del af matrikel nummer 20k Spørring By, Spørring.

Figur 1 Station Triges placering i Aarhus Kommune markeret med rød cirkel

Inden for 200 meter fra projektområdet findes 7 eksisterende boliger. Nærmeste bolig, der ligger ca. 25 meter fra projektområdets grænse, forventes eksproprieret i forbindelse med projektet. Afstanden mellem de øvrige boliger og projektområdet varierer mellem ca. 50 meter og ca. 250 meter.

Langs Hæstvej, der vil blive anvendt som adgangsvej til projektområdet i anlægsfasen, ligger 9 boliger, hvoraf den ene forventes eksproprieret. Boligerne ligger øst for selve den strækning, der vil blive anvendt til transport til og fra projektområdet. Det samlede projektområde og den planlagte indretning af området er illustreret på nedenstående kort (Figur 0-1)

Figur 0-1. Luftfoto med foreløbig situationsplan for projektet. Projektområdet er vist med stiplede orange linje.

Projektet omfatter anlægsarbejde og udvidelse af den eksisterende station Trige med arealer i nord og syd for det eksisterende stationsområde. Udvidelsen omfatter ca. 12 ha, så det fremtidige stationsareal vil blive på ca. 26 ha. Det er nødvendigt at udvide i begge retninger af system- og forsyningssikkerhedsmæssige årsager, da en skæv belastning af samleskinne giver risiko for overbelastning og større tab af spænding.

Den nye stationsudvidelse indeholder følgende:

- Udvidelse af samleskinne (400 kV) mod nord og syd og etablering af 22 400 kV felter med opstilling af 2 stk. 400 kV transformere og 2 stk. kompenseringspoler samt etablering af koblingsfelt og udbygning af eksisterende transformerfelt.
- Etablering af ny stationsbygning og kørefaste arealer samt etablering af relæfelter i en eksisterende bygning i forbindelse med 400 kV udbygningen.
- Etablering af 4 nye partielle 150 kV kabelanlæg og underboring af eksisterende kabelsystemer. Desuden nedtagning af luftledninger og 8 master, samt etablering af 2 nye enkelt kabelovergangsmaster og 1 ny dobbelt-overgangsmast.

Projektet indeholder derudover i hovedtræk:

- Terrænregulering af areal for stationsudvidelsen. De nye stationsfelter udjævnes til plant niveau ved afgravning og påfyld. Der påregnes afrømmet ca. 102.000 m³ jord, hvoraf ca. 96.000 m³ anvendes til opfyld af lavereliggende stationsfelter, etablering jordvold/støjvold, samt til udlæg på terræn / terrænmodellering.
- Regnvandshåndtering og klimasikring af stationsudvidelsen
- Omlægning samt etablering af interne kørearealer
- Etablering af hegn og beplantning og udvidelse af belysningsanlæg
- Etablering af jordvolde og terrænformationer
- Midlertidig arbejdsplads på 150x85 m på landbrugsmark ved Hæstvej (uden for stationsområdet).

Som en del af projektet foretages der terrænregulering, etableres regnvandshåndtering og foretages klimasikring af stationsudvidelsen. Håndtering af vand på stationsområdet forventes at ske ved brug af LAR-løsninger (lokal afledning af regnvand) kombineret med eksisterende afvanding efter nærmere regnvandshåndteringsplan. Derudover vil der ske omlægning og etablering af interne kørearealer samt etablering af trådhegn og beplantning i kanten af projektområdet for hhv. at hindre adgang til stationsområdet samt skærme for indblikket til stationen.

Tekniske komponenter

Stationsudvidelsen etableres som en AIS-station, også kaldet et åbent anlæg eller friluftstation. Udvidelsen af Station Trige vil således bestå af en række tekniske komponenter, der benyttes som standard stationskomponenter til en AIS-station såsom samleskinner, herunder afbrydere, adskillere og måleudstyr samt felter hvor kabelforbindelse tilsluttes højspændingsstationen. Alle afbrydere, adskillere, måleudstyr og samleskinner opstilles på egne fundamenter og forbindes med frit-hængende elektriske ledere.

Ved kabelanlæggene vil der ved overgang fra kabler i jord til luftledninger blive etableret i alt tre kabelovergangsmaster, der er ca. 15 meter høje. I forbindelse med den partielle kabellægning demonteres der syv master inde på stationen og én mast uden for stationen på den vestlige luftledning.

Herudover etableres eltekniske komponenter og manøvrebygninger som opføres på støbte fundamenter, kabler samt lynfangsmaster, som har til formål at beskytte felter og komponenter mod lynnedslag. De placeres med en vis afstand og kan blive op til 30 meter høje.

Herudover indrettes projektområdet med kompenseringsspole og transformer, der opføres på støbt fundament med opsamlingskar, der kan rumme den mængde olie, som hhv. kompenseringsspole og transformer indeholder. I daglig drift opsamles regnvand i karrene.

Anlægsarbejder

Anlægsarbejdet vil foregå med forskellige maskiner gennem anlægsfasen, og baseret på erfaringer fra tidligere projekter vil det omfatte nedenstående i forskellige perioder i anlægsfasen:

Maskiner til station:

- Lastbiler til jordtransporter og leverancer af materialer.
- Betonblander som leverer ny beton til støbning af fundamenter.

- Krantraktorer og en eller flere lifte til arbejder over bestående anlæg og til løft af materialer.
- Gravemaskine/Minigraver og gummiged til udgravning til fundament, terrænbearbejdning inden for projektområdet og flytning af overskudsjord.

Maskiner til kabelanlæg:

- 1 stk. gravemaskine, 7 til 32 tons
- 1 stk. rendegraver
- 1 stk. traktor
- 1 pladsbiler
- 1 lastbil
- 1 gummiged
- 1 stk. sandvogne
- 1 blokvogn
- 1 stk. lastbiler for udlægning af køreplader
- 1 trækspil

Maskiner til underboring:

- Borerig med tre stk. 20 fods container til styring og diesel generator
- Mixe-anlæg til borevæskeprodukter
- 2 højtrykspumper
- Trækspil
- Recirkuleringsanlæg inkl. pumper til boremudder
- Hydraulisk kran
- 3 gravemaskiner og en rendegraver
- Traktor med slamsuger
- Lastbiler til at transportere føringsrør og boremudder frem til gruberne

Maskiner til demontering af master:

- 1 stk. gravemaskine, 7 til 32 tons
- 1 stk. traktor
- 1 pladsbil
- 1 lastbil
- 1 mobilkran
- 1 stk. lastbil for udlægning af køreplader
- 1 trækspil

Maskinerne vil i anlægsfasen desuden blive anvendt til følgende arbejde:

- Anlæg af byggeplads.

- Etablering af tekniske anlæg i form af transformere, kompenseringsspoler, samleskinner, galger, højspændingsmaster, kabler og evt. lynfangsmaster.
- Etablering af eltekniske komponenter samt manøvrebygninger, der opføres på støbte fundamenter.
- Etablering af regnvandsbassin og beplantningsbælter.

Under anlægsarbejdet vil folk der bor og færdes i de nære omgivelser opleve periodiske forstyrrelser i form af trafik og støj fra anlægsmaskiner fra lastbiler, betonblander, krantraktorer og gravemaskiner.

Der vil forud for anlægsarbejdet foretages arkæologiske forundersøgelser og evt. udgravninger af projektområdet.

Tidsplan

Ansøger ønsker udvidelsen af Station Trige idriftsat 2029 med en anlægsperiode der forløber i perioden 2027 – 2029.

Miljøkonsekvensvurdering og evt. ekspropriation vil finde sted mellem 2023 og 2027 efter nedenstående hovedtræk:

- Miljøkonsekvensvurdering Q4 2023 – Q2 2026
- Evt. ekspropriation Q2 2026 – Q1 2027.

Der tilstræbes en parallel proces mellem Aarhus Kommune, der gennemfører kommuneplantillæg og lokalplan med tilhørende miljøvurdering, og SGAV omkring miljøkonsekvensvurderingen.

4. Idéfase og høringen af berørte myndigheder

Der har været gennemført en idéfase (1. offentlighedsfase) med indkaldelse af ideer og forslag til miljøkonsekvensrapporten i perioden 7. august 2023 til 21. august 2023, samt en høring af berørte myndigheder. På grund af skift til ny hjemmeside skete annonceringen ikke korrekt, og der har derfor været gennemført fornyet høring i perioden fra den 17. oktober 2023 til den 7. november 2023. Der er senere gennemført en supplerende høring i perioden fra den 10. juli til den 14. august 2024. Høringen blev gennemført for de områder, hvor der er sket ændringer af projektet, idet der var et ønske om etablering af højere jordvolde, som også kommer til at fungere som en støjvold lige syd for stationsudvidelsen samt partiel kabellægning af to 150 kV luftledninger ind på stationen som følge af udvidelsen,

Miljøkonsekvensrapporten skal ud over de lovbestemte emner også behandle forhold fremdraget i 1. offentlighedsfase og ved høringen af berørte myndigheder, når det fremgår af nærværende afgrænsningsudtalelse.

I forbindelse med idefasen er der indkommet i alt 17 høringssvar. Der er kommet høringssvar fra myndigheder, herunder Beredskabsstyrelsen, Vejdirektoratet som er indsendt via Transportministeriet, Aarhus Stift, Moesgaard Museum, Aarhus Vand, Favrskov Kommune og Århus Kommune. Derudover er der modtaget høringssvar fra lodsejere/naboer.

Af bilag 2 "Udvidelse af Trige højspændingsstation – Opsamling af høringssvar 1. fase og supplerende høring" fremgår en sammenfatning af indkomne høringssvar, Energinets bemærkninger til høringssvarene, samt SGAVs vurdering af, hvordan høringssvarene skal inddrages i miljøvurderingsprocessen.

Tabel 1 sammenfatter de overordnede emner, der har været rejst i 1. offentlig-hedsfase, og hvordan de indgår i den videre proces.

Tabel 1. Sammenfatning af indkomne høringssvar og deres inddragelse i miljøvurderingsprocessen.

Hørings- parts ID nr.	Emner for høringssvar	Konsekvens for miljøvurderingen
1. Vejdirektoratet	Oplyser om forudgående dialog mellem Vejdirektoratet og Energinet om projektet og den fremtidige udvidelse af nærliggende motorvej	Giver ikke anledning til bemærkninger eller konsekvenser for miljøvurderingen.
2. Aarhus Kommune	Generelle kommentarer- Høringssvaret indeholder en række ønsker til emner, som bør indgå i miljøkonsekvensrapporten: • Projektudvidelse og sammenhæng til fremtidige projekter i området omkring stationen. • Landskabelige forhold og kulturmiljø • Påvirkning af visuelle forhold • Risiko for påvirkning af vandforekomster • Trafiksikkerhed i anlægsfasen • Tab af jordbrugsinteresser • Risiko for forurening • Kumulative effekter	Inddrages delvist i miljøkonsekvensrapport (MKR) Med hensyn til fremtidige projekter i området, der forventes at skulle tilsluttes til station Trige, vil MKR indeholde en redegørelse for behovet for udvidelsen samt for Energinets overordnede planer for området, med fokus på de miljøforhold, der er knyttet til station Trige. Miljøkonsekvensrapporten inddrager påvirkning på de landskabelige forhold herunder terrænbearbejdning i det bakkede område samt kulturmiljøet i og omkring projektområdet. Påvirkningen på vandforekomster, herunder grundvand, drikkevandsinteresser og overfladevand inddrages ligeledes for både uheldssituationer, anlægsarbejdet og anlægget i drift. Den visuelle påvirkning inddrages i MKR, hvor der foretages visualisering af stationsudvidelsen fra flere visualiseringspunkter i landskabet omkring projektområdet. Vurderingen af øget trafik og trafiksikkerhed i anlægsfasen inddrages i MKR. Udvidelsen af station Trige i udpeget særligt værdifuldt landbrugsområde inddrages ikke i MKR grundet Århus kommunes egen udpegnings af området til tekniske anlæg MKR inddrager påvirkningen fra projektet i kumulation med følgende planlagte og forventede projekter i området: - udvidelse af Bånlev biogasanlæg nord for projektområdet

		- udvidelse af Spørring by med nyt boligområde ved Røvedvej nord for byen.
3. Borger	• Visuelle forhold • Natur og dyr i området • Forurening af grundvand og drikkevandsinteresser • Magnetfelter • Støj • Fald i ejendomsværdi • Trafiksikkerhed • Rekreative forhold • Forbedringsforslag/alternativer	Inddrages delvist i MKR. Den visuelle påvirkning inddrages i MKR, hvor der foretages visualisering af stationsudvidelsen fra flere visualiseringspunkter. Vurdering af påvirkning på natur, herunder beskyttede arter og økologiske forbindelser indgår i MKR. Påvirkningen på vandforekomster, herunder grundvand, drikkevandsinteresser og overfladevand inddrages for både uheldssituationer, anlægsarbejdet og anlægget i drift. Vurderingen af påvirkningen fra magnetfelter er redegjort for i projektbeskrivelsen og Tabel 2 nedenfor. Dette emne inddrages ikke i MKR. MKR vil omfatte støjberegninger fra anlægget i driftsfasen, herunder ved nærliggende boliger. MKR vil desuden omfatte vurdering af lavfrekvent støj i driftsfasen. MST forholder sig ikke til salgbarhed, ejendomsværdiforringelser eller ekspropriation for enkeltejendomme, da det ikke er et emne, der bliver behandlet i miljøvurderingsloven. Emnet vil derfor ikke blive behandlet i MKR. Vurderingen af øget trafik og trafiksikkerhed i anlægsfasen medtages i MKR. Projektets påvirkning af den rekreative værdi i området behandles i Tabel 2. Dette emne inddrages ikke i MKR. Fastholdelse / flytning af lokal sti beskrives i projektbeskrivelsen, men medtages ikke som emne i MKR.
4. og 5. Borger	• Projektudvidelse og fremtidige projekter der skal tilsluttes station Trige • Visuelle påvirkninger fra projektet • Fald i ejendomsværdi	Inddrages delvist i MKR Med hensyn til fremtidige projekter i området, der forventes at skulle tilsluttes til station Trige, vil MKR indeholde en redegørelse for behovet for udvidelsen samt for Energinets overordnede planer for området, med fokus på de miljøforhold, der er knyttet til station Trige.

		Den visuelle påvirkning inddrages i MKR, hvor der foretages visualisering af stationsudvidelsen fra flere visualiseringspunkter. MST forholder sig ikke til salgbarhed, ejendomsværdiforringelser eller ekspropriation for enkeltejendomme, da det ikke er et emne, som skal indgå i miljøvurderingen af projektet. Dette medtages ikke i MKR.
6. Beredskabsstyrelsen	Har ikke bemærkninger til projektet	
7. Borgere	• Menneskelig sundhed • Grundvand • Trafik • Natur • Negativ påvirkning på ejendomsværdi fra kumulative påvirkninger og de mange projekter i området	Inddrages delvist i MKR Vurderingen af påvirkningen fra magnetfelter er redegjort for i projektbeskrivelsen og Tabel 2 nedenfor. Dette emne inddrages ikke i MKR. Risiko for forurening af grundvand i anlægs- og driftsfase indgår i MKR. MKR vil omfatte en redegørelse for den forventede trafikmængde i anlægsfasen samt en vurdering af påvirkningen af vejbetjening og trafiksikkerheden i området, særligt i forhold til Randersvej. Vurdering af trafik i driftsfasen medtages ikke i MKR. Vurdering af påvirkning på natur, herunder beskyttede arter og økologiske forbindelser indgår uændret i MKR. MST forholder sig ikke til salgbarhed, ejendomsværdiforringelser eller ekspropriation for enkeltejendomme, da det ikke er et emne, som skal indgå i miljøvurderingen af projektet. Dette medtages ikke i MKR.
8. Borger	• Tab af indtjening • Visuel påvirkning • Ejendomsværdi	Inddrages delvist i MKR Den visuelle påvirkning inddrages i MKR, hvor der foretages visualisering af stationsudvidelsen fra flere visualiseringspunkter. MST forholder sig ikke til salgbarhed, ejendomsværdiforringelser eller ekspropriation for enkeltejendomme, da det ikke er et emne, som skal indgå i miljøvurderingen af projektet. Dette medtages ikke i MKR.
9. Borgere	• Visuel påvirkning • Ejendomsværdi • Alternativ placering	Inddrages delvist i MKR

		Den visuelle påvirkning inddrages i MKR, hvor der foretages visualisering af stationsudvidelsen fra flere visualiseringspunkter. MST forholder sig ikke til salgbarhed, ejendomsværdiforringelser eller ekspropriation for enkeltejendomme, da det ikke er et emne, som skal indgå i miljøvurderingen af projektet. Dette medtages ikke i MKR. MKR vil i afsnit om beskrivelse af projektet indeholde en redegørelse for beliggenheden af stationsudvidelsen, herunder overvejelser om fravalgte alternativer.
10. Mosegaard Museum	Arkæologiske fund	Medtages delvist i MKR Arkæologiske forundersøgelser aftales nærmere mellem Energinet og museet efter gældende regler i museumsloven og medtages ikke i MKR. Kulturhistorie og arkæologi medtages som emne i MKR
11. Aarhus Vand	Ledninger til vandtransport	Medtages ikke i MKR Vandforsyning indgår ikke som emne i MKR. Som en del af projektet kortlægges eksisterende ledninger ud fra LER-oplysninger og servitutter m.v. og nødvendige afklaringer sker med relevante ledningsejere.
12. Aarhus Stift	Kirker og deres omgivelser	Medtages i MKR Kirkernes placering omkring projektområdet, samt vurdering af projektets visuelle påvirkning på områdets kirker beskrives i MKR.
13. Århus Kommune ekstra høringssvar	Høringssvar omfatter: Regn og overfladevand Ekstremregn Midlertidige arbejdsarealer (forurening af grundvand, støj)	Medtages i MKR Der vil i forbindelse med planlægning og MKV blive udarbejdet en regnvandshåndteringsplan, der skal redegøre for håndtering af både ekstremregn og hverdagsregn, herunder oversvømmelsesrisiko, nedsivning/udledning til recipient mv. Påvirkning fra regnvand på recipienter tilføjes som emne i MKR. Risiko for forurening af grundvand i anlægs- og driftsfase indgår i MKR. Påvirkningen fra støj anlægsfasen og driftsfasen indgår i MKR.
14. Beredskabsstyrelsen	Har uændret ikke bemærkninger til projektets tilpassede projektområde.	Se høringssvar 6.

15. Moesgaard Museum	Har samme bemærkninger som før afgivet til projektets tilpassede projektområde.	Se bemærkning til høringssvar 10.
16. Favrskov Kommune	Gør opmærksom på en privat drikkevandsboring i Favrskov Kommune. Ejendommen hvorpå boringen befinder sig er formentlig tilsluttet alment vandværk. Påvirkningen af projektet på grundvand (kvalitet og kvantitet) bedes belyst.	Medtages i MKR Risiko for forurening af grundvand i anlægs- og driftsfase indgår i MKR.
17. Borger	Når vi i disse tider taler om forsynings sikkerhed tror jeg I skal overveje at lægge alle kabler i jorden. Højspændingsmaster er i høj grad en risiko for forsyningen hvis der opstår en tid med ufred i landet.	Der etableres ikke nye højspændingsmaster i dette projekt. To eksisterende luftledninger kabellægges delvist ind på højspændingsstationen. Giver ikke anledning til konsekvenser for miljøvurderingen.

5. Vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Espoo)

Da projektet udelukkende vedrører et stationsanlæg i Danmark herunder nedgravede kabler uden væsentlige emissioner, projektets karakter og placering, vurderer SGAV, at der ikke kan forekomme væsentlige miljøpåvirkninger på tværs af landegrænser som følge af projektet. Der foretages ikke en høring af nabolande.

6. Krav til indhold og metode i miljøkonsekvensrapporten

Alle emner, der fremgår af miljøvurderingslovens bilag 7, skal som udgangspunkt indgå i miljøkonsekvensrapporten. Tabel 2 afgrænser dog, hvilke emner SGAV på det foreliggende grundlag vurderes ikke skal indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Emnerne skal i miljøkonsekvensrapporten være vurderet ved anvendelse af tilgængelige, anerkendte metoder.

Miljøkonsekvensrapporten skal klart formidle projekt og resultater af miljøundersøgelserne på en læsevenlig måde, og der lægges derfor vægt på det "Ikke-tekniske resumé", som skal kunne læses af personer uden faglig viden om miljøpåvirkninger. I resten af miljøkonsekvensrapporten lægger SGAV vægt på, at der ikke gås på kompromis med det faglige indhold og kvaliteten, for at øge læsevenligheden.

Særligt om væsentlige miljøpåvirkninger

Miljøkonsekvensrapporten skal både behandle væsentlige negative og væsentlige positive virkninger. Vurderingen af karakteren af en påvirkning skal være fagligt begrundet. Det er desuden vigtigt, at påvirkninger og konsekvenser ikke undlades, selvom de fra bygherres synspunkt er positive.

Særligt om metode og dokumentationsgrundlaget

For så vidt angår feltundersøgelser, kan disse være nødvendige om end dette ikke er specifikt anført i denne afgrænsning. SGAV forudsætter således, at bygherre (eller rådgiverne til projektet) selv identificerer supplerende relevante kilder. SGAV anbefaler, at feltundersøgelser foretages som beskrevet i den/de tekniske anvisning(er) for NOVANA-overvågningen eller er sammenlignelige med disse. Hvis bygherre vurderer, at den udførte undersøgelse/besigtigelse, er tilstrækkelig uden anvendelse af de tekniske anvisninger, skal der redegøres herfor i miljøkonsekvensrapporten.

Det er bygherres ansvar at sikre, at oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten er af tilstrækkelig høj faglig kvalitet, og at oplysningerne er fyldestgørende.

Det skal klart beskrives i miljøkonsekvensrapporten, hvis der mangler oplysninger for givne miljøforhold eller på anden måde er væsentlig usikkerhed om konklusionerne.

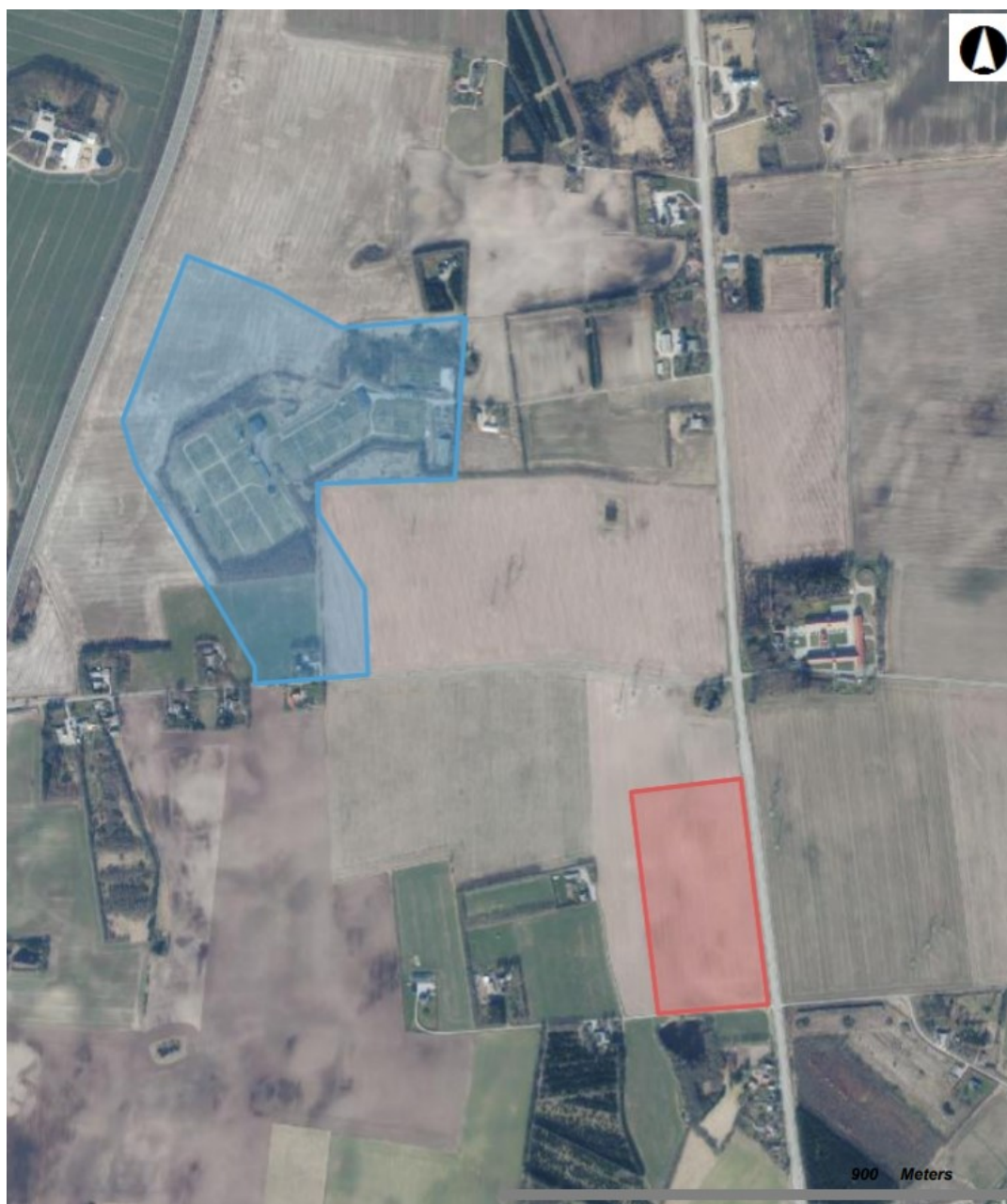
Særligt om alternativer

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte de undersøgte alternativer, herunder behandle 0-alternativet og de forslag til alternativer, der er fremkommet i 1. offentlig høring/myndighedshøring, samt fravalgte alternativer. Der skal i miljøkonsekvensrapporten redegøres for dette.

Særligt om kumulative forhold

Hvis flere projekter foregår i samme område på samme tid, vurderes deres samlede effekt på miljøet som den kumulative effekt. Den samlede effekt af flere projekters påvirkninger kan være væsentlig, selvom påvirkningen fra det enkelte projekt isoleret set ikke er det. I forbindelse med vurderingen af de kumulative forhold skal ikke blot eksisterende forhold tages i betragtning, men også areal-anvendelse og aktiviteter som følge af allerede eksisterende – udnyttede og uudnyttede tilladelser eller vedtagne planer.

Projektet skal vurderes i kumulation med andre planer og projekter i nærområdet. Der er på nuværende tidspunkt kendskab til, at der er vedtaget planlægning for udvidelse af Bånlev biogasanlæg nord for projektområde, og der forventes igangsat planlægning for et nyt boligområde nord for Spørring og en ny solcellepark nord for højspændingsstationen. Herudover forventer Energinet, at der sideløbende med udvidelse af den eksisterende station skal opføres endnu en højspændingsstation (koblingsstation) i området nord for Trige. Denne station skal fungere som nettilslutningspunkt for en kommende havvindmøllepark i Kattegat. I forhold til Energinets udvidelse af den eksisterende station, er det indledningsvist vurderet, at der kan forekomme kumulative effekter i relation til visuelle og landskabelige forhold sammen med den nye koblingsstation og solcelleparken, samt natur, flora og fauna i sammenhæng med solcelleparken.

Figur O-1. Forventet placering af koblingsstation (rød) for Kattegat havvindmøllepark i forhold til Trige højspændingsstation (blå)

Tabel 2. Afgrænsede emner, der ikke skal medtages i miljøkonsekvensrapporten (MKR)

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
Befolkningen og menneskers sundhed		
Magnetfelter (Anlægsfase og driftsfase)	Alle strømførende anlæg skaber magnetfelter, når der løber strøm i dem. For projektets strømførende anlæg, vil der i anlægsfasen ikke være strøm i anlæggene, hvorfor der ikke vil være magnetfelter. I driftsfasen vil der være lavfrekvente magnetfelter omkring højspændingsanlæg samt transformerstationen. Magnetfelterne vil dog kun findes helt tæt på anlæggene.	<u>Anlægsfase:</u> Der er ingen magnetfelter i anlægsfasen, og projektet forventes derfor ikke at medføre miljøpåvirkning fra magnetfelter i anlægsfasen og skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. <u>Driftsfase:</u> Omkring højspændingsanlæg findes magnetfelter, som er ekstremt lavfrekvente elektromagnetiske felter. Der findes ingen kendte sundhedsskadelige virkninger af lavfrekvente magnetfelter. Nyere forskning har ikke kunnet bekræfte tidligere mistanke om en sygdomsrisiko. Sundhedsstyrelsen anbefaler dog et forsigtighedsprincip. Dette princip siger, at der ikke bør etableres nye højspændingsanlæg tæt på eksisterende boliger eller børneinstitutioner og at der ikke bør bygges nye boliger eller børneinstitutioner tæt på eksisterende højspændingsforbindelser. Begrebet "tæt på" er ikke nærmere defineret, men beror på en konkret vurdering. Energinet følger Sundhedsstyrelsens forsigtighedsprincip, når der anlægges nye højspændingsanlæg. Hertil anvendes vejledningen "Forvaltning af forsigtighedsprincip ved miljøscreening, planlægning og byggesagsbehandling". Vejledningen beskriver metoder, som kan anvendes i den daglige forvaltning af

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		forsigtighedsprincippet og i håndteringen af begrebet "tæt på". Alle Energinets højspændingsstationer er indhegnet med trådhegn for at hindre adgang til stationsområdet. Da magnetfelternes størrelse aftager kraftigt med afstanden og felterne omkring stationskomponenterne er så svage, så de ikke kan måles uden for stationsarealet, er der ingen påvirkning af omgivelser fra felterne uden for stationshegnet. På baggrund af ovenstående samt, at de nærmeste boliger ligger mere end 100 meter fra kommende tekniske anlæg, forventes ingen miljøpåvirkning fra magnetfelter i driftsfasen. SGAV vurderer med baggrund i ovenstående, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra magnetfelter i driftsfasen, og emnet skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Vibrationer (Anlægsfase og driftsfasen)	I anlægsperioden vil der i en begrænset periode forekomme vibrationer fra anlægsarbejderne, hvilket kan have en påvirkning på de omkringliggende boliger. Der forventes ikke påvirkninger af miljøet som følge af vibrationer i driftsfasen.	<u>Anlægsfase:</u> Der vil i anlægsfasen ikke blive anvendt arbejdsmetoder, der vil give anledning til væsentlige vibrationer. De primære kilder til vibrationer vil være lastbiltransporter, almindeligt jordarbejde og eventuelt komprimering af jord, som ikke giver anledning til væsentlige vibrationer i forhold til grænseværdien for komfort og bygningsskader ved nærliggende beboelse. Påvirkningen forventes at være periodisk, lokal og midlertidig. På denne baggrund og idet afstanden til nærmeste boliger er mindst 50 meter, vurderer SGAV, at projektet ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra vibrationer i anlægsfasen, og emnet skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		<u>Driftsfase:</u> Der forventes ikke påvirkninger af miljøet som følge af vibrationer i driftsfasen. På baggrund af erfaring og viden fra projekter med lignende tekniske anlæg, hvor der ikke har været konstateret påvirkning på miljøet eller omgivelserne som følge af vibrationer i driftsfasen, forventes det heller ikke i dette projekt, og emnet vil ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Luft, støj og lugt (Anlægsfase og driftsfase)	I anlægsperioden vil der forekomme emissioner fra anlægsmaskiner og lastbiler som følge af udstødning fra entreprenørmaskiner, der anvendes til anlægsarbejdet, og fra transport til og fra området. Der er tale om et ubemandet stationsanlæg, hvor der i driftsfasen kun med mellemrum foretages servicetilsyn. Der udledes ikke luft- eller lugtemissioner fra anlægget i driftsfasen	<u>Anlægsfasen:</u> Luft- og lugt-emissioner fra anlægsaktiviteter, hvor der kun anvendes entreprenørmaskiner, medtages ikke i miljøkonsekvensrapporten. Da arbejdet foregår i det fri, hvor luftfortynding kan ske effektivt, og der i størstedel af tiden holdes en god afstand til naboer, vurderes grænseværdier for luftforurening ikke at være overskredet. På den baggrund indgår luft-, og lugt-emissioner ikke i miljøkonsekvensrapporten. Eventuel påvirkning forventes at være periodisk og lokaltidsbegrænset. Kørsel på selve stationsområdet vil finde sted i hele anlægsperioden, mens transporter til og fra stationen vil koncentrere sig i anlægsperiodens første halvdel, hvor der transporteres jord og beton. Endvidere kan kommunen i forbindelse med bygherres anmeldelse af anlægsarbejdet anviseretningslinjer for f.eks. kørehastighed og vanding.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		På baggrund af ovenstående herunder det begrænsede antal maskiner, der benyttes i de enkelte områder, og idet afstanden til nærmeste boliger er mindst 50 meter, vurderer SGAV, at projektet ikke vil medføre væsentlige negative påvirkninger fra lugt eller på luften i anlægsfasen, og emnet skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. <u>Driftsfasen:</u> Anlæggets drift vil ikke medføre mertrafik, herunder væsentlige emissioner mm fra maskiner. Der vil ikke forekomme lugtgener eller støv fra anlægget i driftsfasen. På den baggrund indgår luft-, støv og lugt-emissioner i driftsfasen ikke i miljøkonsekvensrapporten.
Lys (Anlægsfase og driftsfasen)	Lys fra anlægsmaskiner og arbejdsbelysning, samt oplysning af midlertidige arbejdspladser kan i anlægsfasen påvirke omgivelserne ved at forstyrre oplevelsen af landskabet i mørke samt blænde og give lyspåvirkning af nabobeboelser og trafikanter. I driftsfasen kan oplysning i forbindelse med eventuelle reparations- og servicearbejder i aften- og nattetimerne give anledning til lyspåvirkning.	<u>Anlægsfasen</u> Ved anlægsarbejder i vinterhalvåret vil der i de mørke timer af dagsperioden være behov for opsætning af arbejdsbelysning og der kan forekomme lyspåvirkninger fra anlægsmaskiner. Oplysning vil kun finde sted inden for normal arbejdstid og kun i vinterperioden. Lyspåvirkningen vil således være midlertidig. Ved indretning af arbejdsbelysningen tages desuden hensyn til, at lyset på stationen ikke generer omkringboende ved at anvende nedadrettede armaturer mod arbejdsarealerne. Påvirkning fra lys vurderes på den baggrund ikke at medføre væsentlige gener i omgivelserne.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		<u>Driftsfasen</u> Belysning i driftsfasen etableres som sensorbelysning, der nedadrettes mod terræn, og ikke ud mod omgivelserne. Belysning i forbindelse med reparations- og servicearbejder i aften- og nattetimerne vil kun finde sted i forbindelse med havarier og vurderes ikke at medføre væsentlige gener i omgivelserne.
Trafik og transport (Driftsfase)	Anlæggets drift medfører ikke mertrafik af betydning. Der er tale om et ubemandet stationsanlæg, hvor der med mellemrum foretages servicetilsyn.	Anlæggets drift medfører ikke mertrafik af betydning. Der er tale om et ubemandet stationsanlæg, hvor der med mellemrum foretages servicetilsyn med i gennemsnit 1-2 biler om ugen, som ikke vil medføre en trafikal belastning i området.
Tryghed, herunder risiko for større ulykker og katastrofer (Anlægsfase og driftsfase)	Udvidelsen af stationens vil i anlægsfasen potentielt kunne afstedkomme ulykker, der kan føre til væsentlige miljøpåvirkninger for befolkningen og menneskers sundhed. Ved uheld eller naturkatastrofer kan anlægsarbejdet påvirke befolkning og menneskers tryghed.	Anlægget hører ikke under risikobekendtgørelsen. <u>Anlægsfase</u> Der vurderes ikke at være øget risiko for større menneske- eller naturskabte ulykker som følge af projektet i anlægsfasen, da der ikke vil være oplag eller håndtering af farlige stoffer under anlæggelsen. Anlægsarbejdet udføres med Energinets tilsyn, og entreprenører skal følge forskrifter, der skal imødekomme, at der kan ske ulykker under arbejdet. Det vurderes, at risikoen for ulykker er søgt minimeret, og at væsentlige miljøpåvirkninger som følge af ulykker kan udelukkes.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		SGAV vurderer med baggrund i ovenstående, at anlægget af stationen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på befolkningens tryghed og emnet indgår derfor ikke i miljøkonsekvensrapporten. <u>Driftsfase</u> Af sikkerhedsmæssige årsager opsættes hegn rundt om anlægget, som således ikke vil være offentlig tilgængeligt. Hegnet indrettes til beredskabsklasse 1, dvs. at hegnet er berøringsfølsomt og ved berøring udløser kameraovervågning, som overvåges med døgnbemanding. Dette af hensyn til både personsikkerhed og forsyningssikkerhed. Desuden er anlægget fjernovervåget i forhold til havari og kobler også automatisk ud ved fejlhændelser. SGAV vurderer med baggrund i ovenstående, at drift af stationen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på befolkningens tryghed og emnet indgår derfor ikke i miljøkonsekvensrapporten.
Biodiversiteten		
Risiko for større ulykker og katastrofer	Det skal vurderes om projektets sårbarhed over for risici for større ulykker og katastrofer kan føre til væsentlige miljøpåvirkninger for biodiversiteten.	<u>Anlægs- og driftsfase:</u> Der vil ikke være oplag eller håndtering af farlige stoffer. Olieholdige komponenter etableres med opsamlingskar. Anlægsarbejdet udføres med Energinets tilsyn, og entreprenører skal følge forskrifter, der skal imødekomme, at der kan ske ulykker under arbejdet.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		Det vurderes, at risikoen for ulykker er søgt minimeret, og at væsentlige påvirkninger af planter og dyr som følge af ulykker i anlægsfasen kan udelukkes. Der planlægges ikke for anlæg, der hører under risikobekendtgørelsen. Stationen er fjernovervåget i forhold til havari og kobler også automatisk ud ved fejlhændelser. På baggrund af ovenstående vurderes at drift af stationen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af planter og dyr som følge af ulykker. SGAV vurderer med baggrund i ovenstående, at der ikke vil være en væsentlig risiko for større ulykker og katastrofer i forhold til biodiversitet og emnet indgår derfor ikke i miljøkonsekvensrapporten.
Jord, Vand, Luft og Klima		
<u>Råstoffer</u>	Anlægsarbejdet forbruger byggematerialer, råstoffer og andre ressourcer. Forbrug af disse materialer kan medføre begrænsninger i tilgængeligheden for andre bygge- og anlægsprojekter eller medføre afledte effekter afhængigt af ressourceforbruget. Forbrug i driftsfasen indebærer begrænsede mængder af materialer til løbende vedligehold.	<u>Anlægsfasen</u> Projektet berører ikke hverken råstofinteresseområder eller råstofgraveområder. Derudover planlægges der ikke for anlæg eller aktiviteter med særligt forbrug af råstoffer. Ved udvidelse af stationen vil der skulle anvendes grus til opbygning af veje og fundamenter mv. i størrelsesordenen ca. 10.000 m³. Til nye tekniske komponenter indgår stål og aluminium, og til opførelse af ny bygning indgår tegl, træ og tagpap.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		Til den partielle kabellægning vil der blive anvendt sand i størrelsesordenen 500-1.000 m³ pr kilometer. Kablet består af ca. 8 ton aluminium pr. fase/km. Med tre faser giver det ca. 24 ton pr. km system. Der anvendes ligeledes ca. 7 ton plast pr. kilometer kabel. På grund af den forholdsvis korte strækning, der skal kabel-lægges, vurderes det at der er tale om et beskedent forbrug af råstoffer. Anvendelsen af ovennævnte ressourcer og råstoffer (naturressourcer) i forbindelse med anlægsaktiviteterne vil have et omfang der er sammenligneligt med lignende projekter. SGAV lægger til grund for vurderingen, at der ikke skal etableres yderligere råstofindvindingskapacitet for at tilgodese projektets forbrug. På baggrund af ovenstående vurderer SGAV, at forbruget af ressourcer og råstoffer ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger i forhold til tilgængelige ressourcer regionalt og nationalt, hvorfor dette emne ikke medtages i miljø-konsekvensrapporten. <u>Driftsfasen</u> Forbrug i driftsfasen indebærer begrænsede mængder af materialer til løbende vedligehold. Mængden af ressourcer og råstoffer forventes at være stærkt begrænset. Stationsanlæg og kabler har en forventet levetid på ca.30 år, og etableres så de kræver et minimum af vedligehold i driftsfasen.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		Grundet den relativt lange levetid og det begrænsede behov for vedligehold/udskiftning under drift vurderer SGAV, at projektet ikke vil medføre væsentlige negative påvirkninger på tilgængeligheden af ressourcer og råstoffer i driftsfasen. Emnet skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Spildevand	Udledning af spildevand fra projektet kan potentielt påvirke vandforekomster, hvis der fx sker tilstrømning af forurenede grundvand eller overfladevand som skal bortpumpes. Sanitært spildevand fra anlægsfasen kan potentielt medføre påvirkninger, hvis dette udledes til miljøet.	<u>Anlægsfasen</u> I anlægsfasen vil stationens eksisterende faciliteter i form af tekøkkener og toiletter kunne benyttes, og der forventes kun i begrænset omfang en forøgelse af sanitært spildevand. Stationens eksisterende faciliteter omfatter fire bygninger, der hver rummer et toilet og et tekøkken, hvor spildevand og sanitært spildevand opsamles i privat spildevandsløsning (septiktank), der tømmes og bortkøres. Desuden vil der ikke ske udledning til recipient eller nedsivning til grundvand. På den baggrund vil håndtering af spildevand i anlægsfasen ikke medføre en øget miljøpåvirkning, og emnet vil ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. <u>Driftsfasen</u> Med projektet opføres yderligere en bygning med toilet og tekøkken, der tilsluttes eksisterende septiktankløsning.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		Da der er tale om et ubemandet stationsanlæg, genereres kun en begrænset mængde spildevand i driftsfasen, og udvidelsen af anlægget forventes ikke at medføre en nævneværdig forøgelse af mængden af spildevand i driftsfasen. Desuden vil der ikke ske udledning til recipient eller nedsivning til grundvand. På den baggrund vil håndtering af spildevand i driftsfasen ikke medføre en væsentlig miljøpåvirkning, og emnet vil ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Luft og lugt	Udstødningsgasser fra entreprenørmaskiner kan i anlægsfasen påvirke luftkvaliteten i områder med dårlige spredningsforhold. Gravearbejder og kørsel kan i tørre perioder give diffuse støvemissioner. Drift af højspændingsstationen vil i sig selv ikke medføre direkte emissioner.	Luft- og lugt-emissioner fra anlægsaktiviteter medtages ikke i miljøkonsekvensrapporten. I driftsfasen er der meget begrænset trafik. Arbejdet finder sted i det åbne land, og der er alle steder gode spredningsforhold. En påvirkning fra emissioner kan således udelukkes. Udvidelse af stationen vurderes ikke at medføre væsentlig indvirkning på luftkvalitet, da der ikke udledes luft eller gasser fra anlægget i driftsfasen, og emnet indgår ikke i MKR.
Klima	Anlægget indebærer udledning af klimagasser/drivhusgasser – fra produktion og transport af råmaterialer, maskiner	<u>Anlægsfasen</u> Der skal ikke etableres ny produktionskapacitet til fremstilling af komponenter. Udledning fra transport til og fra projektet er begrænset i omfang og tid, og anlægsarbejdet foregår med godkendt materiel. Klimapåvirkning fra komponentfremstilling indgår i vurderingerne foretaget i de respektive godkendelser og tilla-

	og anvendelse af maskiner. Heri bl.a. klimagasser/drivhusgasser nyttet til fremstilling af kabler, transformere og andre komponenter. Der anvendes SF6 gas til isolering af komponenter. I drift sker der en udsivning af denne gas. SF6 gas er en 23.500 gange kraftigere drivhusgas end CO₂, med en nedbrydningstid i atmosfæren på 3.200 år.	delser herfor, og belyses derfor ikke nærmere i nærværende projekt. Det vurderes, at udledningen af CO₂, er lille set i forhold til det nationale klimaregnskab, og påvirkning på klimaet i anlægsfasen vurderes at være ubetydelig. Udledninger i anlægsfasen, ud over produktion af materialer, begrænser sig til emissioner fra kørsel med de maskiner, der benyttes til selve etableringen af projektet. Da der ikke benyttes et stort antal entreprenørmaskiner, og da projektet ikke medfører behov for yderligere produktionskapacitet eller indvinding af råstoffer vurderer SGAV, at projektet medfører en relativt begrænset og ikke-væsentlig merudledning af klimagasser/drivhusgasser i forbindelse med projektets anlægsfase. Emnet skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten. <u>Driftsfasen</u> Påvirkningen fra vedligehold i driftsfasen vil forekomme ved de forholdsvis få kørsler i forbindelse løbende tilsyn og vedligeholdelse, vil være kortvarig og vil være meget begrænset, da der kun er tale om enkelte køretøjer. Den anvendte mængde SF6 gas for stationsudvidelsen vil være op til 2.500 kg. Energinets opgørelse af det samlede udslip fra alle anlæg i Danmark blev i 2020 opgjort til 763 kg SF6-gas. Dette svarer til ca. 2-3000 danskeres gennemsnitlige årlige klimabelastning, som er ca. 13 tons CO₂-ækvivalenter per person. Dette svarer til mindre end 0,1 % af de anvendte mængder. Naturlig udsivning fra stationsudvidelsen vil derfor være op til 2,5 kg SF6-gas/år. Udslippet fra stationsudvidelsen forventes derfor at svare til 4-6 danskeres gennemsnitlige årlige klimabelastning.
--	--	--

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		Det vurderes på baggrund af ovenstående, at påvirkninger fra merudledning af drivhusgasser i driftsfasen vil være ubetydelig.
Materielle goder, kulturarv og landskab		
Materielle goder	Vurdering af materielle goder omfatter indvirkningen på den aktuelle eller fremtidige forventede adgang til at benytte/udnytte menneske og/eller naturskabte goder. Det planlægges at benytte midlertidige arbejdsarealer til byggeplads og skurby inden for det udlagte projektområde. Ændret arealanvendelse kan potentielt påvirke materielle goder. Der vil midlertidigt være begrænsninger for udnyttelse af arealerne omkring anlægsarbejdet.	<u>Anlægsfasen</u> Der findes ikke bevaringsværdige eller fredede bygninger inden for projektområdet. En enkelt nabobeboelse nedlægges som følge af projektet. Udbygningen af stationen vil derudover ske på arealer, der i dag anvendes til landbrugsdrift. Ud over udvidelsen med ca. 12 ha til stationsområde, skal der anvendes et arbejdsareal på ca. 1,3 ha. Disse landbrugsarealer udgør en ubetydelig del af de samlede landbrugsarealer i kommunen. Der nedlægges ikke naturområder eller skove, ud over en mindre eksisterende afskærmende beplantning på stationsområdet, der erstattes af ny afskærmende beplantning. I anlægsfasen vil der være en påvirkning af de materielle goder der direkte fysisk berøres af projektet. Anvendelsen af tilgrænsende ejendomme indskrænkes ikke som følge af anlægsarbejderne, men der kan være gener i form af støj og støv, samt øget tung trafik på vejene i området. Da der er tale om tidsbegrænsede og meget lokale påvirkninger i anlægsfasen, vurderer SGAV, at der ikke er tale om en væsentlig påvirkning af materielle goder i anlægsfasen. Emnet indgår derfor ikke i miljøkonsekvensrapporten <u>Driftsfasen</u>

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		Med projektet inddrages permanent landbrugsjord, herunder arealer, der er omfattet af Aarhus Kommunes udpegning af særlig værdifuld landbrugsjord, til teknisk formål. Udpegningen dækker store dele af kommunen. Af projektområdet er ca. 17 ha omfattet af udpegningen, hvilket kun udgør en meget lille del af de samlede arealer til landbrugsdrift i kommunen. 5 af de 17 ha anvendes desuden i dag til del af det eksisterende stationsfelt. Herudover er en del af projektområdet af kommunen udpeget som et område til "Fremtidens energiproduktion og distribution", og store dele er udpeget som arealer, der er umiddelbart egnede til placering af solenergianlæg. Udvidelsen af stationen vurderes på den baggrund ikke at medføre væsentlig påvirkning af materielle goder i form af landbrugsjord. Udbygningen af stationen er en forudsætning for den planlagte udbygning med nye VE-anlæg i nærheden. Der nedlægges ikke naturområder eller skove, ud over en mindre eksisterende afskærmende beplantning på stationsområdet, der erstattes af ny afskærmende beplantning. Der er tale om et ubemandet stationsanlæg, hvor der kun med mellemrum foretages servicetilsyn. På grund af anlæggets karakter vurderes det desuden, at der ikke vil være væsentlig påvirkning på offentlige servicefunktioner eller erhvervsliv. På den baggrund vurderer SGAV, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af materielle goder i driftsfasen, og emnet vil ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
Infrastruktur og bebyggelse	Infrastruktur og bebyggelse i nærheden af projektet er materielle goder, der potentielt kan påvirkes af projektet.	Driftsfasen Der er behov for et midlertidigt arbejdspladsareal på ca. 12.750 m² beliggende på landbrugsareal umiddelbart uden for projektområdet. Direkte påvirkning fra projektet på infrastruktur og bebyggelse vurderes at være lille, men tung trafik i anlægsfasen kan potentielt påvirke trafikken på vejene i området. Trafikafvikling og -sikkerhed i anlægsfasen indgår derfor i miljøkonsekvensrapporten. I driftsfasen vil der ikke være påvirkning af eksisterende infrastruktur eller bebyggelse på grund af den begrænsede trafik, der alene vil bestå af lejlighedsvis servicebesøg og lignende. Påvirkning af omkringliggende bebyggelser vurderes under andre emner som landskab og visuelle forhold, samt støj.
Ressourcer	For at gennemføre projektet benyttes ressourcer til fremstilling af master, ledninger og andre komponenter samt vand, energi mm. Forbrug af disse materialer kan medføre begrænsninger i tilgængeligheden for andre bygge- og anlægsprojekter eller medføre afledte effekter afhængigt af ressourceforbruget.	<u>Anlægsfasen</u> Produktionen af master, ledninger og andre komponenter, der anvendes i projektet, forventes ikke at kræve større mængder af råstoffer. De anvendte materialer består hovedsageligt af de nødvendige tekniske komponenter, der leveres til projektområdet og som ikke forventes at forudsætte etablering af ny produktionskapacitet. Overskudsjord fra afrømning anvendes i videst mulig omfang til planering, volde og udlægning inden for området. Der forventes behov for bortkørsel af ca. 6.000 m³ jord, og tilkørsel af ca. 10.000 m³ grus til etablering af veje, fundamenter mv.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
	I driftsfasen medfører projektet ikke anvendelse af byggematerialer og råstoffer, udover til løbende vedligehold og evt. udskiftning.	Selve anlægsarbejdet kræver ikke en større mængde vand, energi mm., og der vil heller ikke i driftsfasen være særligt forbrug af vand, energi mm. Det vurderes, at forbruget af vand, energi og materialer ikke er væsentligt i forhold til tilgængelige ressourcer regionalt hvorfor dette emne ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten. På baggrund af ovenstående vurderer SGAV, at forbruget af ressourcer ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger i forhold til tilgængelige ressourcer regionalt, hvorfor dette emne ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten. <u>Driftsfasen</u> Forbrug i driftsfasen indebærer begrænsede mængder af materialer til løbende vedligehold. Mængden af ressourcer og råstoffer forventes at være stærkt begrænset. Stationsanlæg og kabler har en forventet levetid på ca.30 år, og etableres så de kræver et minimum af vedligehold i driftsfasen. Grundet den relativt lange levetid og det begrænsede behov for vedligehold/udskiftning under drift vurderer SGAV, at projektet ikke vil medføre væsentlige negative påvirkninger på tilgængeligheden af ressourcer og råstoffer i driftsfasen. Emnet skal derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
Affald	Etableringen af projektet samt anlægget i drift kan producere affald. Derudover vil boremudder, som er et restprodukt fra underboringer, skulle bortskaffes efter brug. Håndtering og bortskaffelse af affald kan potentielt medføre påvirkninger af bl.a. jord, grundvand, overfladevand og menneskers sundhed, hvis dette ikke håndteres korrekt.	<u>Anlægsfasen</u> Byggeaffald vil forekomme i begrænsede mængder, herunder tegl og træ mv. fra nedrivning af eksisterende ejendom, samt træ fra fældning af eksisterende beplantning. Affald fra byggeaffald kildesorteres og håndteres i henhold til kommunernes regulativer for erhvervsaffald og vil ikke kræve udbygning af den eksisterende kapacitet for affaldshåndtering. Hertil kommer alm. dagrenovation fra servicefaciliteterne, der ligeledes håndteres efter kommunens retningslinjer. Der forventes ikke at være væsentlig affaldsproduktion i anlægsfasen og ikke i et omfang der vil kræve udbygning af den eksisterende kapacitet for affaldshåndtering. Og der planlægges ikke for anlæg eller aktiviteter med særligt farligt affald. Efter brug bortskaffes boremudder som affald til godkendt modtageanlæg efter kommunens bestemmelser for håndtering af bygge- og anlægsaffald. Genanvendelse under boringen vil ske på baggrund af tilladelse fra kommunen (Miljøbeskyttelsesloven § 19). SGAV lægger til grund, at affaldsfraktionerne sorteres i ikke-forurenet, - forurenet, - og farligt affald og at affaldet håndteres efter gældende regler i affaldsbekendtgørelsen (herunder også regulativerne fra kommunerne). SGAV forudsætter ligeledes, at projektet ikke generere mere affald end lignende projekter.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		På baggrund af ovenstående vurderer SGAV, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning fra affald i anlægsfasen, hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten. <u>Driftsfasen</u> I driftsfasen for projektet genereres begrænsede mængder affald fra mand-skabsfaciliteter og fra eventuelt vedligehold primært af stationen (olie, udskiftning af diverse komponenter mv.), som bliver kildesorteret og håndteret i henhold til kommunens regulativer for erhvervsaffald. Affaldsmængden kræver ikke udbygning af den eksisterende kapacitet for affaldshåndtering. På baggrund af ovenstående vurderer SGAV, at der ikke er tale om en væsentlig miljøpåvirkning fra affaldsproduktionen i driftsfasen, hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensvurderingen.
Landskab	Under anlægsarbejdet vil der være en visuel påvirkning på omgivelserne i forbindelse med anlægsarbejdet på stationsarealet, herunder som følge af fældning af træer og nedrivning af ejendom. Derudover vil der være arbejdsareal med oplag af maskiner og materialer.	<u>Anlægsfasen:</u> På stationsarealet vil der være en visuel påvirkning med maskiner, lastbiler og terrænregulering. Fældning af eksisterende afskærmende beplantning og nedrivning af ejendom vil desuden påvirke det visuelle indtryk fra især Hæstvej. Efter terrænregulering på stationsarealerne og etablering af afskærmende vold mod omgivelserne vil de visuelle påvirkninger aftage i omgivelserne.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)
		Samlet set vurderes den landskabelige påvirkning at være lille og primært lokal, og da anlægsarbejdet sker inden for en tidsbegrænset periode. På baggrund af ovenstående vurderer SGAV, at projektet ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af landskabet i anlægsfasen. Påvirkning på landskabet i anlægsfasen vil derfor ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.
Kulturarv og arkæologi	I anlægsfasen kan gravearbejder påvirke arkæologiske værdier i jorden, ligesom der kan være en påvirkning af f.eks. beskyttede diger og fredede fortidsminder, hvis der sker gravearbejder i eller nær disse.	<u>Anlægsfasen:</u> Der er inden for projektområdet vejledende registreret et beskyttet dige. Aarhus Kommune har besøgt diget og har i forbindelse med kommunens forundersøgelse oplyst, at det på baggrund af en besigtigelse er konstateret, at der ikke er tale om et beskyttet dige. Der er således ikke beskyttede sten- eller jorddiger inden for projektområdet. Der er ligeledes ikke beskyttede fortidsminder inden for projektområdet, og der berøres ikke bygge- og beskyttelseslinjer i henhold til naturbeskyttelsesloven. Afstanden til kirkerne i Spørring og Trige er mere end 2 km. Anlægsarbejderne vil således ikke medføre indgreb i kulturhistoriske interesser, og den visuelle påvirkning af kirker i anlægsfasen vurderes at være ubetydelig. Inden anlægsarbejdet igangsættes vil arealerne efter reglerne i museumsloven blive forundersøgt af museet, der vil håndtere eventuelle arkæologiske fund. Det vurderes, at anlægsarbejderne ikke vil medføre væsentlig påvirkning på kulturarv og arkæologi, og emnet vil ikke indgå i miljøkonsekvensrapporten.

Miljøfaktor	Beskrivelse af miljøpåvirkning	Begrundelse for vurdering af afgrænsning (begrundelse for hvorfor emnet ikke medtages i miljøkonsekvensrapporten)